

5. SINIF

Ay Serisi

Bilgi yolunu Ay gibi ışılt!

Konu Anlatımı

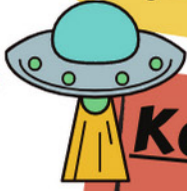
Çalışma Kağıtları

Özgün Konu Testi

Çıkmış Sorular

Kavram Haritası

TÜRKÇE ÖĞRETMENLERİ AİLESİ

TÜRKÇE ÖĞRETMENLERİ PLATFORMU

5. SINIF

Ay Serisi

Bilgi yolunu Ay gibi ısıt!

Çalışma Ekibi

Ahmet Fatih Erdem

Mevlüt Demir

Gülbahar Kaya

Aygül Altuntaş

Leyla Aydemir

Mustafa Kafa

Emrah Bozdoğan

Gamze Dursun

Buket Demirel

Mehmet Polat

TÜRKÇE ÖĞRETMENLERİ AİLESİ

TÜRKÇE ÖĞRETMENLERİ PLATFORMU

5. SINIF

Konu

Anlatımı-Özeti

TÜRKÇE ÖĞRETMENLERİ AİLESİ

TÜRKÇE ÖĞRETMENLERİ PLATFORMU

A) NOKTA

1. Tamamlanmış cümlelerin sonuna konulur.

Örnek:

- Türk Dil Kurumu, 1932'de kurulmuştur.
- Yaz yağmurları az da olsa serinletmişti.

2. Bazı kısaltmaların sonuna konulur.

Örnek:

- Prof. Dr. Ahmet Çelik ameliyata girdi.
- Cad. İng. vb.

3. Sayılardan sonra sıra bildirmek için konulur.

Örnek:

- 3. kat, 15. oda, II. Mehmet, XIV. yüzyıl...

4. Bir yazının maddelerini gösteren harf veya rakamlardan sonra konulur.

Örnek:

- Sıfatlar ikiye ayrılır:
  - o 1. Niteleme sıfatları
  - o 2. Belirtme sıfatları

5. Tarihlerin yazılışında gün, ay ve yılı ayırmak için konulur.

Örnek:

- 29.05.1453, 29.X.1923...

6. Saat ve dakikayı gösteren sayıları ayırmak için konulur.

Örnek:

- Tren 09.15'te kalktı.

7. Dört ve dörtten çok basamaklı sayılar sondan sayılmak üzere üçlü gruplara ayrılıp aralarına nokta konulur.

Örnek:

- 4.534, 23.438.765

8. Kitap, dergi vb. künyelerinin sonuna konulur.

Örnek:

- Ağâh Sırrı Levend, Türk Dilinde Gelişme ve Sadeleşme Evreleri, TDK Yayınları, Ankara, 1960.

9. Genel ağ adreslerinde kullanılır.

Örnek:

- <http://tdk.gov.tr>

10. Matematikte çarpma işareti yerine kullanılır.

Örnek:

- $4.5=20$

B) VİRGÜL

1. Birbiri ardına sıralanan eş görevli sözcük ve sözcük gruplarının arasına konulur.

Örnek:

- İki katlı, mavi boyalı, bahçeli bir evleri vardı.
- Fırtınadan, soğuktan ve kardan korunmak lazımdı.

2. Sıralı cümleleri (Birden çok yüklemli cümle) ayırmak için konulur.

Örnek:

- Bahar geldi, bütün ağaçlar çiçek açtı.
- Boyalarla oynamış, boyaları yüzüne gözüne bulaştırmıştı.

3. Uzun cümlelerde yüklemden uzak düşmüş özneyi belirtmek için konulur.

Örnek:

- Babam, bunca işinin arasında bir de kardeşime laf yetiştiriyordu.

4. Ara sözcükleri ve ara cümleleri ayırmak için hem başına hem de sonuna konulur.

Örnek:

- Şimdi efendiler, müsaade buyurursanız, size bir soru sorayım.
- Bugün Ağrı Dağı'na, yurdumuzun en yüksek doruğuna, tırmanacağız.

5. Anlama güç kazandırmak için tekrarlanan sözcüklerin arasına konulur.

Örnek:

- Akşam, yine akşam, yine akşam / göllerde bu dem bir kamış olsam.

6. Tırnak içine alınmayan alıntı cümlelerin sonuna konulur.

Örnek:

- Adana'ya yarın gideceğim, dedi.
- Bu akşam Datça'ya gidiyor musunuz, diye sordu.

7. Edebi eserlerde konuşma bölümünden önceki ifadenin sonuna konulur.

Örnek:

- Bahçe kapısını açtı. Sermet Bey'e,
- Bu anahtar köşkü de açar, dedi.

8. Kendisinden sonraki cümleye bağlı olarak kabul etme, reddetme, teşvik bildiren "evet, hayır, yok, peki, tamam, olur, haydi, elbette" gibi sözcüklerden sonra konulur.

Örnek:

- Evet, ikimiz de geliyoruz sinemaya.
- Peki, bu yıl tarlaya çavdar ekelim.
- Yok, eczanemizde sıcak su torbası satmıyoruz.
- Elbette, resmi belgeleri adresinize teslim ederiz.

9. Bir sözcüğün kendisinden sonra gelen sözcüklerle anlam bağlantısı olmadığını göstermek ve anlam karışıklığını önlemek için konulur.

Örnek:

- Bu gece, eğlenceleri içlerine sinmedi.
- Savcı, Ahmet'e olay sırasında nerede olduğunu sordu.
- Ayşe, teyzesini telefonla aradı.
- Genç, adama yer verdi.

10. Hitap sözlerinden sonra konulur.

Örnek:

- Sayın Başkan, * Sevgili Kardeşim,
- * Değerli Arkadaşım,

11. Kitap, dergi vb. künyelerinde kullanılır.

Örnek:

- ERGİN, Muharrem, Dede Korkut Kitabı, Ankara, 1958.

12. Sayıların yazılışında kesirleri ayırmak için kullanılır.

Örnek:

38,6 (otuz sekiz tam, onda altı), 0,45 (sıfır tam, yüzde kırk beş)

13. Metin içinde art arda gelen zarf-fiil eki almış kelimelerden sonra konur.

Örnek:

Ancak yemekte bir karara varıp, arkadaşına dikkatli dikkatli bakarak konuştu.

UYARI:

Metin içinde zarf-fiil eki almış kelimelerden sonra virgöl konmaz:

Cumaları bahçede buluştukça kıza kendisinin adı bir mektep talebesi olmadığını anlatmaya çalışıyordu.

C) NOKTALI VİRGÜL

1. Virgüllerle ayrılmış tür ve takımları birbirinden ayırmak için konulur.

Örnek:

- Erkek çocuklara Doğan, Tuğrul, Aslan; kız çocuklara İnci, Çiçek, Gönül adları verilir.
- A grubunda Japonya, Çin, Kazakistan; B grubunda Nijerya, Gana, Kamerun var.

2. Ögeleri arasında virgül bulunan sıralı cümleleri (birden çok yüklemli cümle) birbirinden ayırmak için konulur.

Örnek:

- Sevinçten, heyecandan içim içime sığmıyor; bağır-mak, kahkahalar atmak istiyorum.
- Öfke gelir, göz kararır; öfke gider, yüz kızarır.

3. İki den fazla eş değer ögeler arasında virgül bulunan cümlelerde öznenen sonra konulur.

Örnek:

- Futbol; basketbol, voleybol ve atletizmden daha çok sevilmiştir.

Not:

Bağlaçlardan önce veya sonra noktalı virgül konulmaz.

Örnek:

- Konuşuyorum çünkü gerçekleri siz de bilmelisiniz.

D) İKİ NOKTA

1. Kendisiyle ilgili örnek verilecek cümlelerin sonuna konulur.

Örnek:

- Matematikte kullandığımız terimleri sıralayalım: kare, dikdörtgen, aç, kök...

2. Kendisiyle ilgili açıklama verilecek cümlelerin sonuna konulur.

Örnek:

- Sınavı kazanmak için yapacağın en önemli şey şudur: Yeni öğrendiğin konuyu evde tekrar edeceksin.

Not:

Örnek verilecek cümlelerde iki noktadan sonra örnekler küçük harfle devam ederken açıklama verilecek cümlelerde iki noktadan sonra açıklama cümlesi büyük harfle başlar.

3. Karşılıklı konuşmalarda konuşan kişiyi belirten sözlerden sonra konulur.

Örnek:

- Hacivat: Hoş geldin Karagöz'üm!
- Karagöz: Hoş bulduk kel kafalı kara üzüm!

4. Genel ağ adreslerinde kullanılır.

Örnek:

- <http://tdk.gov.tr>

5. Matematikte bölme işareti olarak kullanılır.

Örnek:

600:3=200

E) ÜÇ NOKTA

1. Anlatım olarak tamamlanmamış cümlelerin sonuna konulur.

Örnek:

- Masanın üzerinde renk renk kalemler...

2. Alıntılarda başta, ortada veya sonda alınmayan bölümleri göstermek için konulur.

Örnek:

- ... derken şehrin öte başından boğuk boğuk sesler gelmeye başladı...

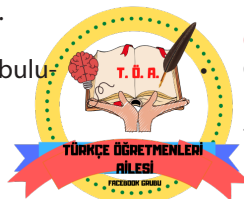
3. Kaba sayıldığı için veya başka bir sebepten dolayı açık yazılmak istenmeyen bölümlerin yerine konulur.

Örnek:

- Hâkim sonra oturumda gizli tanık H...i dinledi.
- 4. Ünlem ve seslenmelerde anlatımı pekiştirmek için konulur.

Örnek:

- Gölgeler yaklaştılar. Bir adım kalınca onu kıyafetinden tanıdılar:
- Koca Ali... Koca Ali!

6. Fizik, matematik gibi alanlarda birimler arası oranları gösterirken kullanılır.

Örnek:

- g/sn (Gram/saniye)
- km/s (Kilometre/saat)

K) TIRNAK İŞARETİ

1. Başka bir kimseden veya yazıdan olduğu gibi aktarılan sözler tırnak içine alınır. Alıntıya ait tüm noktalamalar tırnak işareti içerisinde yazılır.

Örnek:

- Ulu önderin "Ne mutlu Türk'üm diyene!" sözü herkesi duygulandırır.

2. Özel olarak vurgulanmak istenen sözler tırnak içine alınır.

Örnek:

- İyi yerlere gelmek istiyorsanız işinizi "özveriyle" yapmalısınız.

3. Cümle içerisinde eserlerin ve yazıların adları ile bölüm başlıkları tırnak içine alınır. Bu özel isimlere gelen eklerin tekrar kesme işaretiyle ayrılmasına gerek yoktur.

Örnek:

- Elif Şafak'ın "Bit Palas"ını okudunuz mu?
- "Yazım Kuralları" bölümünde bazı uyarıları yer verilmiş.

L) YAY AYRAÇ

1. Tiyatro eserlerinde ve senaryolarda konuşan kişinin hareketleri, durumunu açıklamak ve göstermek için kullanılır.

Örnek:

- İhtiyar – (Yavaş yavaş yaklaşıyor.) Ne oluyor beyefendi? Bana da anlatın lütfen.

2. Bir yazının maddelerini gösteren sayı ve harflerden sonra kullanılır.

Örnek:

- 1) A) IV) b)

3. Yay ayraç içerisinde ünlem, soru işareti ve üç nokta kendi konularında gösterildi.

M) TERS EĞİK ÇİZGİ

Bilişim uygulamalarında art arda gelen dizinleri birbirinden ayırt etmek için kullanılır.

- C:\Belgelerim\Türk İşaret Dili\Kitapçık.indd

N) KESME İŞARETİ

1. Özel adlara getirilen çekim ekleri kesme işaretiyle ayrılır.

Örnek:

- Akdeniz Oyunları bu yıl Türkiye'de yapıldı.
- Yüzbaşı Mehmet Bey'in yeni görev yeri belli oldu.

Not:

Özel adlara getirilen yapım ekleri ve bunlardan sonra gelen hiçbir ek kesme işaretiyle ayrılmaz.

Örnek:

- Türkçe, Türkçenin, İzmirli, Atatürkçülüğün

Not:

Kurum, kuruluş ve kurul adlarına getirilen ekler kesme işaretiyle ayrılmaz.

Örnek:

- Türkiye Büyük Millet Meclisine, Türk Dil Kurumundan, Mavi Köşe Bakkaliyesinden

2. Kısaltmalara getirilen ekleri ayırmak için konulur.

Örnek:

- TBMM'nin, TDK'ye, ABD'yi

3. Sayılara getirilen ekleri ayırmak için konulur.

Örnek:

- Aklınızdan 1'den 100'e kadar bir sayı tutunuz.

4. Belirli bir tarih bildiren gün ve ay adlarına gelen ekleri ayırmak için kullanılır.

Örnek:

- Başvurular 17 Aralık'a kadar sürecek.

5. Bir ek veya harften sonra gelen ekleri ayırmak için konulur.

Örnek:

- Bu konuyu a'dan z'ye ezberledim.

O) TEK TIRNAK İŞARETİ

Tırnak içinde verilen cümlenin içinde yeniden tırnağa alınması gereken bir sözü, ibareyi belirtmek için kullanılır.

Örnek:

- Edebiyat öğretmeni "Şiirler içinde 'Han Duvarları' gibisi var mı?" dedi ve Faruk Nafiz'in bu güzel şiirini okumaya başladı.

P) DEN DEN İŞARETİ

Bir yazıdaki maddelerin sıralanmasında veya bir çizelgede alt alta gelen aynı sözlerin, söz gruplarının ve sayıların tekrar yazılmasını önlemek için kullanılır:

Örnek:

- a. Etken fiil
- b. Edilgen "

P) KÖŞELİ AYRAÇ

1. Ayraç içinde ayraç kullanılması gereken durumlarda yay ayraçtan önce köşeli ayraç kullanılır.

- Halikarnas Balıkcısı [Cevat Şakir Kabaağaçlı (1886-1973)] en güzel eserlerini Bodrum'da yazmıştır.

2. Metin aktarmalarında, çevirilerde, alıntılarda çalışmayı yapanın eklediği sözler için kullanılır.

- "Eldem, 'Osmanlıda en önemli fark[ın], mezar taşının şeklinde ortaya çık[tığını] söyledikten sonra..." (Hilmi Yavuz)

3. Kaynak olarak verilen kitap veya makalelerin künyelerine ilişkin bazı ayrıntıları göstermek için kullanılır.

- Reşat Nuri [Güntekin], Çalıkuşu, Dersaadet, 1922. Server Bedi [Peyami Safa]

5. SINIF

Çalışma Kağıtları

TÜRKÇE ÖĞRETMENLERİ AİLESİ

TÜRKÇE ÖĞRETMENLERİ PLATFORMU

Aşağıdaki cümlelerde noktanın niçin kullanıldığını altlarına yazalım.

Filmin 3. serisini merakla bekliyoruz.

.....

Apartmanın karşısına bakkal açıldı.

.....

Kitap 10.05.2010'da basılmış.

.....

Kardeşim 123.5 işlemini çabucak yaptı.

.....

Davayı Av. Selim Bey üstlendi.

.....

Kasım ayında okula 08.00'de gideceğiz.

.....

Aşağıdaki cümlelerde ( ) ile belirtilen yerlerden nokta konulması gerekenlere . (nokta) koyunuz.

Ebru( ) hayatını değiştirecek olayı bilmiyordu( )

Programa Dr( ) Ahmet Bey de katılacak mı ( )

Sınavımız saat 12( )30( )da bitecek ( )

Dışarı çıkarken kapıları kapamayı unutma( )

Bu yıl 5( ) sınıfın dersine kim girecek ( )

Derginin ilk sayısı 12( )02( )2017 tarihince çıktı ( )

Dr( ) Sevda Hanım( ) kardeşimi 11( )10( )2017 tarihinde 3( ) kez kontrole çağırdı( )

Zeynep'in yarışmada 1( ) olduğunu biliyor musun( )

Ayşe( ) Ahmet ve Zeynep ders çalışmak için 07( )30'da bizde olacaklar.

Evet( ) ödevlerimizi erkenden yapmalıyız( )

Tahtaya yazılan 36( )12 işleminin sonucunu defterime yazarak mı bulacağız( )

Aşağıdaki noktanın kullanımıyla ilgili kurallara örnek bir cümle yazınız.

Bazı kısaltmaların sonuna konulur.

.....

Rakamla yazılan saat ve dakika arasına konulur.

.....

Tamamlanmış cümlelerin sonuna konulur.

.....

Sayılardan sonra sıra bildirmek için kullanılır.

.....

Tarihlerin yazımında gün ay ve yıl arasına konulur.

.....

Aşağıdaki cümlelerden nokta işaretinin kullanım kuralı olanlara + işareti koyunuz.

[ ] Söylenmesi tamamlanmış cümlelerin sonuna konur.

[ ] Eş görevli sözcükleri birbirinden ayırmak için konur.

[ ] Bilgi almak için söylenen soruların sonuna konur.

[ ] Özel isimlere gelen ekleri ayırmak için kullanılır.

[ ] Sayıyla yazılan saatlerin dakika ve saat arasına konur.

[ ] Bazı kısaltılan kelimelerin sonuna konulur.

[ ] Of, ah vb. heyecan bildiren kelimelerden sonra konur.

[ ] Matematikte çarpma işaretinin yerine kullanılır.

[ ] Genel ağ adreslerinde kullanılır.

[ ] Kitap künyelerinden en son bilgiden sonra konulur.

Aşağıdaki cümlelerden sonuna nokta konulması gerekenleri işaretleyiniz.

( ) Bu ticaretten ne kadar para kazandın

( ) Tüh, okuma kitabımı evde unuttum

( ) Yeni cep telefonunda değişik oyunlar var mı

( ) Kitap okursan düşünme yeteneğin gelişir

( ) Vay, yeni araban çok güzelmiş

( ) Bilgisayardaki gereksiz dosyaları sildi

( ) Sen de bizimle parka geliyor musun

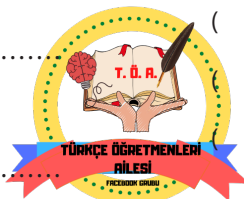
( ) Bu güzel şarkıyı kim söyledi

( ) Benim dosyanın evrakları hemen hazırlanın mı

( ) Güneş ışıkları, deniz, su

( ) Sabah erkenden arkadaşlarının yanına gidecekmış

( ) Yok, bu kadarı da fazla oluyor

Aşağıdaki cümlelerde virgölün niçin kullanıldığını altlarına yazalım.

Bana kırmızı, mavi ve sarı boya kalemleri al.

.....

Sınıfın kapısını açtı, içeriye bakıp bir şey söylemeden çıktı.

.....

Pekala, bu kitapta anlatılanları bana bir özetler misin?

.....

Para, para, para başka bir şey bilmez misin sen?

.....

Ödevlerinizi zamanında yapmalısınız, demişti.

.....

Aşağıdaki cümlelerde ( ) ile belirtilen yerlerden virgöl konulması gerekenlere , (virgöl) koyunuz.

Çocuklar merdiven ( ) çekiç ve çivileri getirdiler ( )

Eyvah ( ) Merve ( ) Cemre ve Aysu geç kaldılar ( )

Önce çocukları indirdi ( ) sonra kendisi aşağı indi ( )

Dün üç konu işledik ( ) mecaz ( ) gerçek ( ) terim ( )

Peki ( ) senin bu söylediklerini kim yapacak ( )

Bugün beni kimse rahatsız etmesin ( ) dedi ( )

Test ( ) test ( ) test bıktım artık bundan ( )

Aşağıdaki cümlelerde virgölün kullanımını inceleyiniz ve kullanım maddeleriyle eşleştiriniz.

A) Evet, çadırı söylediğim yere kuralım.

B) Doktor ayva, nar ve kivi yememi önerdi.

C) Sözlerimi yanlış anladınız, dedi ve kendini savunmaya başladı.

D) Yemek hazırlandı, sofraya kuruldu.

E) Otur, otur, otur ne zamana kadar böyle gider.

[ ] Eş görevli sözcükleri ayırmak için

[ ] Tırnak içine alınmayan alıntı sözleri göstermek için

[ ] Ret kabul vb sözcüklerden sonra

[ ] Anlama güç katmak için tekrarlanan kelimelerden sonra

[ ] Peş peşe yazılan bağlantılı cümleleri ayırmak için

Aşağıdaki cümlelerdeki virgüllerin niçin konulduğunu altlarına yazınız.

Aslan, kurt, çakal gibi hayvanlar etçildir.

.....

Hayır, kulaklığımı kullanamazsın.

.....

Güzellik kişiden kişiye değişir, dedi.

.....

Güneş doğdu, etrafı aydınlattı.

.....

Oyun, oyun, oyun hiç kitap yok hayatınızda.

.....

Aşağıdaki ( ) ile gösterilen yerlerden virgöl konulması gerekenlere virgöl koyunuz.

"Hayır ( ) görmek istemiyorum ( )" diyerek yerinden kalktı ( ) çıkıp gitti ( )

Kavaklar ( ) meşeler ( ) çamlar fırtınada köklerinden sökülmiş.

Çöplerinizi yere atmayın ( ) dedi ve piknikçileri uyardı ( )

Şehirden uzakta oturuyor ( ) evinden hiç ayrılmıyordu ( )

Haklısın ( ) sözü fazla uzatmamalıydım ( )

Okula gitti ( ) küçük oğlunun veli toplantısına katıldı ( )

Elimde gördüğünüz kitabı Prof ( ) Ahmet Çetin Bey yazmış ( ) yayınlamış ( )

Cümlelerde soru işareti konulması gereken yerlere soru işareti konuyuz.

- Benim kitabımı masamdan kim aldı ( )
- Neden bana küstü hiç anlamadım ( )
- Okul numaranız ( )
- Yunus Emre 1220 ( ) yılında doğmuş ( )
- Elma ( ) portakal ve muzları getirelim mi ( )
- Mevlana 1130( ) - 1210( ) yıllarında yaşadığı sanılıyor( )
- Doğru değil mi( ) Çalışan mutlaka başarılı olur( )
- Tüm hazırlıklarını yaptın mı dışarı çıkar oynarsın( )
- Bu elmanın kilosuna kaç lira para verdin( )
- Problemi hiç kalem oynatmadan ( ) çözmüş ( )
- Geldi mi beklediğimiz kargo paketleri ( )
- Eyvah ( ) tenceredeki yemek yanmış ( )
- Ne zaman tükenecek bu yollar( ) arabacı( )
- Gümrükteki memur başını kaldırdı( )
( ) Adınız( )
- Çok yakından mı bu sesler( ) çok uzaklardan mı( )
- Hava karardı mı eve gideriz( )
- Bu işteki zakası( ) herkesi hayrette bıraktı( )
- Bugün bize gelir misin( )
- Sen bu soruyu yaptın mı( )
- Hacı Bektaş Veli (- 1010) ünlü bir düşünürdür
( )
- Bu bahçeleri çalışkan mı çalışkan bir bahçıvan bakmış
( )
- Bilmiyor musun onun bu konuda hassas olduğunu ( )
- Arkadaşlarım aradı mı dışarıya çıkacağım ( )

Aşağıdaki cümlelerde soru işaretinin niçin kullanıldığını altlarına yazınız.

- Ödevlerimizi ne zaman yapacağız?
.....
.....
- Gerçekten?
.....
.....
- Evden buraya 5 dakikada (?) geldiğini söylüyor.
.....
.....
- Mehmet Akif ERSOY 1878'de (?) mahalle mektebine başladı.
.....
.....

Aşağıdaki bilgiler doğru ise D yanlış ise Y yazınız.

- [ ] Soru işaretinden sonra küçük harfle başlanır.
- [ ] Soru eki veya kelimesi olmasa da soru anlamı taşıyan cümleler vardır.
- [ ] -mı/-mi eki her zaman soru anlamı vermez.
- [ ] Soru işareti kesin olmayan bilgilerden sonra iki kısa çizgi arasında kullanılır.

Aşağıdaki boşluklara uygun kelimeleri yazınız.

- parantez - soru - büyük harf
anlamca - işareti

"?" işareti ..... işaretidir.

Soru işareti bilginin şüpheyle karşılandığı yerde iki ..... içerisinde kullanılır.

..... soru anlamı taşıyan cümlelerin sonuna soru işareti konulur.

Soru işaretinden sonra ..... ile başlanır.

Soru ..... soru anlamı veren cümlelerden sonra kullanılır.

Aşağıdaki yazılarda ( ) ile gösterilen yerlere uygun noktalama işaretlerini koyunuz. (. - , - ? - !)

Aman Allah'ım ( ) Dalgalarda bir ileri bir geri sallanıp duran bir gemi ( ) batmaktan kurtulmak için çırpınıyor( )

Of ( ) sürekli yazı yazmaktan ( ) yazdıklarımı tekrar okumaktan bıktım ( )

Vay be ( ) Nasıl bir gemiymiş bu ( ) bizim köydeki cami kadar büyük ( )

Arkadaşı geldi, hay Allah ( ) Kitabını getirmeyi umutmuşum ( ) dedi ( )

Simitçi ( ) Simitlerin sıcak mı ( ) Eğer simitlerin sıcaksa bize iki simit ver( )

Adam o kadar toktu ki ( ) masayı sildi süpürdü ( )

Babam okulda kullanmam için defter ( ) kalem ( ) silgi almış ( ) Yaşasın ( )

Aşağıdaki cümlelerde yer alan ünlem bildiren ifadeleri bularak altlarındaki bölüme yazınız.

Aman ha! Bu koliye dikkat edin kırılacak eşya var.

[.....]

Of bıktım artık! Bu sözlerden.

[.....]

Ah bunu önceden bilseydim seni durdururdum!

[.....]

Vah vah, ne oldu sana!

[.....]

Ay, ne şirin şeysin sen öyle!

[.....]

Vay başıma gelenler!

[.....]

Aşağıdaki cümlelerde ünlem niçin kullanılmıştır altlarına yazınız.

Ey ahali! Bu olaya tepki göstermeliyiz.

.....

Bir anda karşımıza kocaman bir köpek çıkmasın mı!

.....

Hişt, biraz sessiz olun bebekler uyuyor!

.....

O kadar başarılı ki (!) matematiği yetmiş.

.....

Yağmurdan sonraki gökkuşağı harika görünüyor!

.....

Aşağıdaki bilgileri okuyunuz doğru olanlara D, yanlış olanlara Y yazınız.

[ ] Korku, şaşırma vb. duyguları anlatan ifadelerden sonra nokta konulur.

[ ] Ünlem işareti ünlem kelimesinden sonra veya cümlenin en sonunda kullanılabilir.

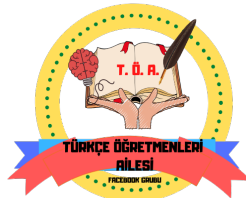
[ ] Cümlede küçümsemeyi göstermek için parantez içinde ünlem işareti kullanılır.

[ ] Eş görevli sözcükleri ayırmak için ünlem kullanılabilir.

[ ] Ünlem işaretinden sonra cümleye küçük harfle başlanır.

Aşağıdaki boşlukları uygun sözcüklerle doldurunuz.

büyük – uyarı – küçümseme – duygu
Ünlem işareti korku, şaşırma gibi .....
bildiren cümlelerden sonra, seslenme ve
..... sözlerinden sonra ve
..... bildiren ifadelerden
sonra kullanılır.
Ünlem işaretinden sonra cümleye
..... harfle başlanır.

Yay ayraçlarla gösterilen yerlere uygun noktalama işaretini koyunuz.

- Hacivat( )
( ) Vay bana bir eğlence( )
Karagöz( )
( ) Sizde mi unutmuşum tencere( )
- Arkadaşının koluna hafifçe dokunarak( )
( ) Ödevini yaptın mı( )
- 32( ) 4( ) 8 işlemini anında yapmıştı( )
- Mart ayında iki önemli gün vardır( ) 12 Mart( ) 18 Mart( )
- Sınıf dolabımıza bir çok eşya alındı( ) peçete( ) ıslak mendil( ) oda kokusu( ) tahta silgisi( )

Cümlelerdeki iki noktanın niçin kullanıldığını altlarına yazınız.

Duvardaki el izleri rengarenkti: kırmızı, mavi, pembe...
.....
.....

Programda iki oyunumuz var: Vatan Sağ Olsun ve Bayrak.
.....
.....

Tahtadaki 124:4 işlemini kim yapabilir?
.....
.....

Fatma Hanım:
— Bizim komşular neden taşınıyor?
.....
.....

Slaydımızda kullanmak için <http://www.google.com> adresinden görseller araştırdık.
.....
.....

Listeye gerekli olan şeyleri yazdık: makas, cetvel, fotokopi kağıdı...
.....
.....

Parmağıyla gökyüzünü işaret ederek:
— Yıldızlar geceleri yol gösterir kervanlara.
.....
.....

Başarı için üç sır vardır: istemek, çalışmak ve sabır.
.....
.....

Genel ağda aranan sayfaların adından önce <http://> bölümü yer alır.
.....
.....

İki nokta ile ilgili verilen bilgilerdeki boşlukları doldurunuz.

- <http://www.turkcedersi.net> adresinde iki nokta ..... kullanılmıştır.
- Karşılıklı ....., konuşan kişiyi belirten sözlerden sonra iki nokta konulur.
- ..... yapılacak ifadelerden sonra iki nokta konulur.
- İki nokta matematikte ..... işareti olarak kullanılır.
- Edebî eserlerde konuşma bölümünden önceki ..... sonuna iki nokta konulur.
- Kendisiyle ilgili ..... verilecek cümlenin sonuna iki nokta konur.

Cümlelerdeki iki noktanın kullanımıyla görevlerini eşleştiriniz.

1. Kendisiyle ilgili örnek verilecek cümlenin sonuna konur:
2. Kendisiyle ilgili açıklama verilecek cümlenin sonuna konur:
3. Karşılıklı konuşmalarda, konuşan kişiyi belirten sözlerden sonra konur:
4. Edebî eserlerde konuşma bölümünden önceki ifadenin sonuna konur:
5. Genel Ağ adreslerinde kullanılır:
6. Matematikte bölme işareti olarak kullanılır:

[ ] Çantadan ne çıktı beğenirsiniz: mendil, bir çift eldiven, örgü şışı.

[ ] 12:2 işlemin sonucunu değiştirdi.

[ ] Başarının iki düşmanı vardır: Vazgeçmek ve tembellik.

[ ] Hacivat: Hoş geldin sevgili Karagöz'üm!
Karagöz: Sen de mi yersin üzüm?

[ ] <http://www.turkceci.net/>

[ ] Bir dağlara bir de gökyüzüne bakıp:
— İnsan özgür olunca anlıyor yaşamının değerini.

Aşağıdaki cümlelerde ( ) ile gösterilen yerlere nokta (.) virgöl (,) ve noktalı virgöl (;) den uygun olanları koyunuz.

Ayşe( ) Hasan ve Metin matematikten ( ) Ege ve Salim Türkçeden proje aldılar( )

Koyduğunuz işaretlerin adlarını sıra ile yazınız:

...../...../.....

Teknoloji çok güzeldir fakat doğaya ( ) insana ve çevreye zarar veriyorsa tehlikeli olmaya başlar( )

Koyduğunuz işaretlerin adlarını sıra ile yazınız:

...../.....

Salih ( ) montunu giydi ( ) kimseye duyurmadan evden çıkıp gitti ( )

Koyduğunuz işaretlerin adlarını sıra ile yazınız:

...../...../.....

Sabah erkenden hazırlandı ( ) hasta ziyareti ( ) alışverişi ve yürüyüş için dışarı çıktı ( )

Koyduğunuz işaretlerin adlarını sıra ile yazınız:

...../...../.....

Kitap okuyorum ( ) farklı insanlar tanımak ( ) yeni maceralar yaşamak ve en önemlisi "bilmek" çok hoşuma gidiyor( )

Koyduğunuz işaretlerin adlarını sıra ile yazınız:

...../...../.....

Buraya niçin 00( )15'te geldi ( ) neden Ahmet ( ) Cengiz ve Soner'i sordu?

Koyduğunuz işaretlerin adlarını sıra ile yazınız:

...../...../.....

Aşağıdaki cümlelerde noktalı virgölün hangi işlevde kullanıldığını altlarına yazınız.

Sabah fen, sosyal; akşam Türkçe, din kültürü ödevlerini yaptım.

.....

.....

Murat Bey; bilgisayar, dosya ve boş poşet alarak yukarıya çıktı.

.....

.....

İçeri girdi; konuşmadan, selam vermeden önümden geçip oturdu.

.....

.....

Aşağıdaki cümlelerde noktalı virgöl hangi kelime-den sonra kullanılmalıdır altına yazınız.

Uzun süre düşündü olanları Ali Feyyaz ve Harun'a söylemeye karar verdi.

Kelime: .....

Sevda kalem silgi ve defter alıp kırtasiyeden çıktı.

Kelime: .....

Kerem Ayşe ve Selçuk erken geldi Zeynep ve Taha gecikti.

Kelime: .....

Ablam minder, halı ve yastık kardeşim piknik sepeti ile içecek aldı.

Kelime: .....

Aslan zebra ve geyik yabani kedi köpek ve inek evcil hayvanlardır.

Aşağıdaki cümlelerde kesme işaretinin niçin kullanıldığını alttaki alanlara yazınız?

Kuraklık, kelimesindeki -lık'ın altını yapım eki olduğu için çizersiniz.

.....

Bartın'da doğa ve tarih iç içedir.

.....

Doğalgaz borcunu AKSA'ya ödeyecekmışiz.

.....

Bu şehrin tarihi 14'üncü yüzyıla kadar dayanır.

.....

Acep dünyada var m'ola
Şöyle garip bencileyin.
Bağrı yanık gözü yaşlı
Şöyle garip bencileyin. (Yunus Emre)

.....

Her yıl 23 Nisan'da Çocuk Bayramı kutlanır.

.....

Çocuklar Ahmet'e hediye almışlar.

.....

Aşağıdaki cümlelerde kesme işareti konulacak yerlere kesme işaretini koyunuz.

Güzelliğin on par etmez
Bu bendeki aşk olmasa (Âşık Veysel)

1919 senesi Mayıs ının 19 uncu günü Samsun a çıktım.

Bir ok attım karlı dağın ardına
Düştü m ola sevdiğimin yurduna (Karacaoğlan)

Bize burada 7,65 lik bir parça lazım olacak.

Cumhurbaşkanı ABD de bir basın toplantısı düzenleyecek.

Kız Kulesi İstanbul da bulunur.

Komşumuz Mehmet Bey in camı kırılmış.

Sena köpeği Karabaş ı kaybetmiş.

Yerli malı etkinliği için 9 kg'lık elma aldık.

UNİCEF in projesi çocukları sevindirdi.

Kesme işaretinin gereksiz kullanıldığı cümleleri işaretleyiniz.

Türkçe'mi geliştirmek için kitap okuyorum.

Türkçe'yi çok iyi kullanan bir Alman tanıdım.

Giresun'lu bir arkadaşım fındık göndermiş.

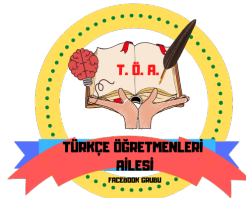
Tifo, kolera vb.'nin artık bir etkisi olmuyor.

Amcam ve arkadaşı Ankara'ya bilet aldı.

İl yanmazken ben yanarım derdine
Engel aramızı açtı n'eyleyim

Kirpi'nin tüylerini taradım.

Bana çektirdiğin bunca cefa n'eden?
Bir gün kendisi de bulur kötülük, eden.

Aşağıdaki cümlelerde kısa çizginin ve uzun çizginin niçin kullanıldığını altlarına yazınız.

Kelimeyi me-rak-lı olarak hecelerine ayırdı.

.....
.....

Karagöz:

– Yar bana bir medet, bir çare.

.....
.....

Evler kelimesindeki - ler eki anlamı değiştirmez.

.....
.....

Çocuk 68-12 işlemini hemen yaptı.

.....
.....

Bu yol sayesinde Fatsa-Ordu arası kısalacak.

.....
.....

Geceleyin hava ısısı -1°C kadar düşecekmiş.

.....
.....

Kardeşim elindeki son parasıyla bakkaldan şeker almak istiyordu.

.....
.....

Sulak kelimesi yapısına su - la - k şeklinde ayrılmalı.

.....
.....

Bilim insanları depremlerin zararını en az seviyeye indirmek için çalışmalar yapıyorlar.

.....
.....

Öndeki adam:

– Bu yaptığınız hiç doğru değil.

.....
.....

Aşağıdaki cümlelerde ( ) ile gösterilen yerlere uygun noktalama işaretlerini koyunuz.

Ayşe ( ) Selim ve Hakan( )ın defterindeki 29( )12 işleminin sonucu on yediymiş.

Eyvah( ) Ocaktaki süt taştı( )

Selma( )Sude kızları( ) Ahmet( ) Selim erkekleri yarışmada temsil edecek( )

Yarışmada 1( ) olmak için elinden geleni yaptı( )

Duvardaki resim 1812( ) 1814 arasındaki İstanbul yaşamını yansıtıyor( )

İzmir( ) Ankara arası dört ( ) İstanbul( ) Ankara arası üç saat sürüyor( )

Hey( ) Kırmızı bir araba buradan geçti mi( )

Aşağıdaki kısa çizginin kullanım kurallarıyla ilgili cümle örneği yazınız.

Eklerin başına konur.

.....
.....

Kelimeler veya sayılar arasında “-den...-a, ve, ile, ila, arasında” anlamlarını vermek için kullanılır.

.....
.....

Matematikte çıkarma işareti olarak kullanılır.

.....
.....

Heceleri göstermek için kullanılır.

.....
.....

Aşağıdaki cümlelerde tırnak işaretinin niçin kullanıldığını altlarına yazınız.

Cahit Sıtkı TARANCI'nın "Otuz Beş Yaş" kitabını okuyorum.

Andre Gide: "Yazmaya başlayınca en zor şey samimi olmaktır." diyor.

"yer ayırtmak" yerine "rezerve etme"yi kullananlar dilimizi kirletmektedirler.

Bakınız, şair vatani ne güzel tarif ediyor:
"Bayrakları bayrak yapan üstündeki kandır.
Toprak eğer uğrunda ölen varsa vatandır."

Aşağıdaki cümlelerde boş yerlere uygun noktalama işaretlerini koyunuz.

Elif Şafak( )ın ( )Sakız Sardunya( )sını okudunuz mu( )

( )Yatsam( ) acaba uyuyabilir miyim( )( ) diye düşündü( )

Yaşlı kadın( )( )Yetişin( )( ) diye bağırdı( )

Türk edebiyatında ( )Çalıkıuşu( ) önemli bir yere sahiptir( )

Var mı böyle bir zaman( ) adı ( )şimdi( ) olan( )

Aşağıdaki tırnak işaretleriyle ilgili kurallara bir tane örnek cümle yazınız.

Cümle içerisinde eser adları tırnak içerisine alınır.

Başka bir kimseden alınan sözler tırnak içerisinde verilir.

Özel olarak belirtilmek istenen sözler tırnak içerisine alınır.

Aşağıdaki ifadeleri doğru "D" ve yanlış "Y" olarak değerlendiriniz.

[ ] Yazılarda başka birinden alınan sözler tırnak içerisinde gösterilir.

[ ] Cümle içerisinde yazar adları tırnak içerisinde gösterilir.

[ ] "Yazım Kuralları" bölümünde bazı uyarılara yer verilmiştir. Cümlesinde tırnak işareti doğru kullanılmıştır.

[ ] Tırnak işareti kullanıldığında en az iki tane olmalıdır.

[ ] Özel isimlere gelen ekleri ayırmak için kullanılır.

Aşağıdaki eğik çizgi kullanım kurallarıyla örnek cümleleri eşleştiriniz.

- A) Derslerimi <http://eba.gov.tr> adresinden tekrar ediyorum.
B) Meslek adı oluşturan ekin -cı/-ci/-cu/-cü şekilleri vardır.
C) Tahtaya kalkan arkadaşımız 63/3 işlemini hemen yaptı.
D) Sınıf gezimizi 15/05/2020 tarihinde yapacağız.
E) Bizim apartmanın numarası 32/1 olarak belirlenmiş.
F) "Uzun ince bir yoldayım/ Gidiyorum gündüz gece/ Bilmiyorum ne haldeyim/ Gidiyorum gündüz gece" mısralarını çok seviyorum.

- [ ] Yan yana yazılan şiir mısralarının arasında
[ ] Adreslerde numara ve şehir adları arasında
[ ] Tarihlerde gün, ay, yıl arasında
[ ] Eklerin farklı biçimlerini göstermek için
[ ] Genel Ağ adreslerinde
[ ] Matematikte bölme işareti olarak

Eğik çizginin yanlış kullanıldığı cümleleri işaretleyiniz.

Öğretmenimiz /forsa/ kelimesinin anlamını söyledi.
Dalgalara takılıyor umutlar/ Uzun bir mücadeleden yorgun düşmüş gibi Bırakıyor kendini denize.
İstanbul / İzmir arasından hızlı tren seferleri başladı.
Okullar 12/ Haziran/2020'de yaz tatiline girecek.
Kelimeyi Ka/lem/lik şeklinde hecelerine ayırdım.
<http://www.google.com> adresi arama için kullanılır.

Bilgileri doğru ve yanlış olarak değerlendiriniz.

- [ ] "/ " noktalama işareti, eğik çizgi işaretidir.
[ ] Eğik çizgi ağ adreslerinde kullanılır.
[ ] Eklerin farklı biçimlerini göstermek için eğik çizgi kullanılır.
[ ] Eş görevli sözcükler eğik çizgiyle ayrılır.
[ ] Şiir mısraları yan yana yazılırken eğik çizgiyle ayrılır.
[ ] Alıntı cümlelerden sonra eğik çizgi kullanılır.

Aşağıdaki boşlukları uygun ifadelerle doldurunuz.

tarih – ağ adresi – semt ve şehir – şiir – eğik çizgi
<http://www.meb.gov.tr> örneğinde eğik çizgi ..... kullanılmıştır.
Eğik çizgi ..... yazımında gün, ay, yıl arasında kullanılır.
..... mısralarının yan yana yazılması gerektiği durumda eğik çizgi kullanılır.
"/ " işareti ..... noktalama işaretidir.
Adresleri yazarken ..... arasında eğik çizgi kullanılır.

Aşağıda ( ) ile belirtilmiş yerlere uygun noktalama işaretini koyunuz.

Ulus Sokağı No ( ) 51( ) 1 Çankaya( ) ANKARA
( ) da ( ) ( ) de bulunan yeri belirten eklerdir( )

Öğretmenimiz 70( ) 2( ) 35 işlemini örnek olarak yazdı.

17( ) 02( ) 2020 tarihinde ödememiz var mı( )

Aşağıdaki cümlelerde ayraçların niçin kullanıldığını yazınız.

Karagöz:

- (Pencereden uzanarak) yok burada kimseye eğlence.

.....

Yazar Meko (Mehmet Koray) yeni kitabını yazmış.

.....

Uzun ince bir yoldayım
Gidiyorum gündüz gece

(Aşık Veysel Şatıroğlu)

.....

Yazar Hamilion (hamilyon) bu konular hakkında bir yazı yazmış.

.....

Milli şairimiz [Mehmet Akif Ersoy (1873-1936)] İstiklal Marşı'nı kahraman ordumuza hediye etmiştir.

.....

Bu mağlubiyet (yenilgi) takımımızı geride bıraktı.

.....

Adam: Derya kuzusu (balık) bunlar, diye bağıyordu.

.....

Dedem Ahmet Aydın (1921-2001) ağırbaşlı bir insandı.

.....

Albert Einstein (Albirt Ayınştayn): "Hayal gücü bilgiden daha önemlidir." demiş.

.....

Biz kara tahtayla (eski yazı tahtası) büyüdük.

.....

Server Bedi [Peyami Safa (1899 - 1961)] polisiye romanlar yazmıştır.

.....

O kitabın çıkış tarihinde (1995) sen okuma yazma bilmiyordun.

.....

Yaşlı kadın — (Ağır adımlarla yaklaştı.) Evladım, bana yardım eder misin?

.....

.....

5. SINIF

Özgün Konu Testi

TÜRKÇE ÖĞRETMENLERİ AİLESİ

TÜRKÇE ÖĞRETMENLERİ PLATFORMU

Soru 1

Aşağıdaki cümlelerin hangisinin sonuna farklı bir noktalama işareti getirilmelidir?

- A) Aman Allahım, o da ne
- B) Bahçeyi çiçeklerle donatmışlar
- C) Rengarenk çiçeklerin mis kokusunu içime çekiyorum
- D) Çiçekler, ağaçlar, kuşlar bir aile gibi toplanmış bir araya

Soru 2

İşte gidiyorum( )

Söyleyeceğin bir şey var mı( )

Sana elveda edeceğim( ) dedim.

İşte gidiyorum hem de vedasız( )

Yukarıda boş bırakılan yerlere sırasıyla hangi noktalama işaretleri getirilmelidir?

- A) (!) (?) (:) (!) B) (.) (?) (,) (.)
- C) (,) (!) (:) (.) D) (:) (.) (!) (:)

Soru 3

* Eyvah, geç kaldım ( )

* Bize ne zaman geleceğini söylemedi ( )

* Sınavlarınız haftaya başlayacak mı ( )

Yukarıdaki cümlelerin sonuna aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi getirilemez?

- A) Nokta (.)
- B) Ünlem İşareti (!)
- C) İki Nokta (:)
- D) Soru İşareti (?)

Soru 4

Aşağıdaki kısaltmaların hangisinde nokta (.) kullanımı yanlıştır?

- A) Prof.
- B) T.C.
- C) T.B.M.M.
- D) Sok.

Soru 5

Aşağıdakilerden hangisinde noktalama işareti yanlış kullanılmıştır?

- A) Dişim ağrıdığı için yemek yiyemedim.
- B) Hava düzelirse, töreni dışarıda yaparız.
- C) Şefik ödevini yapmadığı için annesi ona kızdı.
- D) Balık tutmak için bir kayak kiraladık.

Soru 6

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde noktalama yanlışlığı vardır?

- A) Birkaç eksikimiz var; Ali, Murat, Osman.
- B) Ocak, şubat soğuk; haziran, temmuz sıcaktır.
- C) Türk Tarih Kurumu Başkanı'nın açıklaması doğru.
- D) Hey gidi Koca Ömer !..

Soru 7

Merak edilen, kafa karışıklığını gidermek için karşı tarafa yöneltilen sualleri benimle tamamlıyorlar. Kısacası burada soruları ben sorarım. Unutmadan, kesinleşmemiş tarih ya da bilgiler içinde yay ayrıç arasına alırlar beni.

Yukarıda konuşması geçen noktalama işareti aşağıdakilerden hangisidir?

- A) , B) ! C) . D) ?

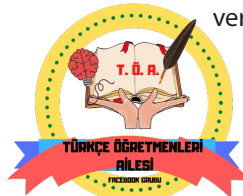
Soru 8

	Tarih	Saat
1	20 Haziran 1990	15:30
2	20-06-1990	15.30
3	20.06.1990	15:30
4	20/06/1990	15.30
5	20.VI.1990	15.30

Yukarıdaki saat ve tarih yazılışlarına beş çeşit örnek verilmiştir.

Hem saatin hem de tarihin doğru yazıldığı kaç adet örneğe yer verilmiştir?

- A) 4 B) 3 C) 2 D) 1

Soru 9

- 1.Sıralı cümleleri ayırmak için kullanılır.
- 2.Eş görevli sözcükleri ayırmak için konur.
- 3.Yüklemden uzak düşmüş özneyi ayırmak için konur.
- 4.Alıntı cümlelerin sonuna konur.

Yukarıda virgülün bazı özellikleri sıralanmıştır. Aşağıdakilerin hangisinde bu özelliklerin herhangi birisiyle ilgili örnek verilmemiştir?

- A) Genç, şoföre teşekkür etti.
- B) Sevimli, uysal bir kedisi vardı.
- C) Ben de geleceğim, demiş.
- D) Çocuklar, harıl harıl ödev yapıyor.

Soru 10

Aşağıda yay ayraç ile belirtilen yerlerden hangisine nokta (.) getirilemez?

- A) Ders 12( )45'te başlayacak.
- B) Dr( ) Elif Hanım dün rahatsızlanmış.
- C) Müdürün odasının 3( ) katta olduğunu söyledi.
- D) Marketten 2 kg ( ) erik almış.

Soru 11

Sevgimi sunuyorum( )
Duygularını ortaya koyacak mısın ( )
Umudumu koruyorum( ) dedim.
Tüm benliğimle birlikte gidiyorum artık( )

Yukarıda boş bırakılan yerlere sırasıyla hangi noktalama işaretleri getirilmelidir?

- A) (!) (?) (:) (!) B) (.) (?) (.) (.)
- C) (,) (!) (:) (.) D) (;) (.) (!) (;)

Soru 12

En sevdiğim kitap "İçimdeki Müzik" adlı kitaptır.

Yukarıdaki cümlede tırnak işaretinin kullanılma sebebi nedir?

- A) Alıntı cümleyi belirlemek için
- B) Açıklama yapmak için
- C) Bir kelimeyi vurgulamak için
- D) Eser adını belirtmek için

Soru 13

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kesme işareti yanlış kullanılmıştır?

- A) Naz'ın sınav sonucu açıklandı.
- B) Mersin'li olduğunu her yerde söylüyordu.
- C) Kitabının 2'nci baskısı yapıldı.
- D) Van'da uzun yıllar çalıştım.

Soru 14

Deniz kıyısında geziyorduk. (1) Annem (2) (3) Bak, mehtap çıkmış (4) dedi.

Numaralanmış yerlerden hangisine konuşma çizgisi gelmelidir?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

Soru 15

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde noktalama yanlıştır?

- A) Akşama doğru büyükçe bir nehri geçtik?
- B) Çocuğun söylediği; söze herkes güldü.
- C) 19 Mayıs 1905'te Galatasaray kuruldu.
- D) Karadeniz'in doğusu dağlarla kaplıdır.

Soru 16

Aşağıdakilerden hangisinde üç noktanın kullanımıyla ilgili yanlış bir bilgi verilmiştir?

- A) Özel isimlere gelen çekim eklerini ayırmak için kullanılır.
- B) Tamamlanmamış cümlelerin sonunda kullanılır.
- C) Kaba sözler ve söylenmek istenmeyen yerlerde kullanılır.
- D) Alıntılarda alınmayan yer ve bölümlerde kullanılır.

Testin cevap anahtarı için yandaki karekodu okutunuz.

5. SINIF

Çıkmış Sorular

TÜRKÇE ÖĞRETMENLERİ AİLESİ

TÜRKÇE ÖĞRETMENLERİ PLATFORMU

1) Aşağıdaki cümlelerin hangisinin sonuna üç nokta (...) kesinlikle getirilmelidir?

- A) Tahtadan yapılmıştı bahçenin kapısı
- B) A, ne güzel sen burada mıydın
- C) İşini yetiştirmek için çok çalışıyordu
- D) Başarıları herkes tarafından biliniyordu da, bu yanı

2) "Fiziksel olarak baştan başa değişmiş ama..." cümlesindeki altı çizili sözcük dikkate alındığında üç nokta ile belirtilen yere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) gülümseyişi aynı kalmıştı.
- B) konuşma tarzı eskisi gibiydi.
- C) tamamen farklı biri olmuştu.
- D) huyu hiç değişmemişti.

3) Önce görev yerini söyleyeyim( ) TBMM( )de memur.
Yukarıda yay ayrıç ile belirtilen yerlere, sırasıyla hangi noktalama işaretleri getirilmelidir?

- A) (:) (')
- B) (...) (.)
- C) (-) (.)
- D) (!) (;)

4) Marmara Denizi'nin kuzeyinde güzel bir şehrimiz vardır( ) Tekirdağ.

Yukarıda yay ayrıç ile belirtilen yere hangi noktalama işareti getirilmelidir?

- A) .
- B) :
- C) ...
- D) !

5) Aşağıdaki cümlelerden hangisinin sonuna "soru işareti (?)" getirilemez?

- A) Ne zaman yolculuk başlayacak
- B) Çok yakından mı bu sesler, çok uzaklardan mı
- C) Akşam oldu mu sürüler döner
- D) Saatlerce çalışmayı mı düşünüyorsun

Kendimi size kısaca tanıtayım ( ) Meclis üyelerinin en eskilerinden biriyim. Bazı arkadaşlar benim için ( ) Neyse, bunları söyleyerek kendimi övmeyeyim.

6. Bu cümlede yay ayrıçla belirtilen yerlere aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri getirilmelidir?

- A) (-)(.)
- B) (:)(...)
- C) (:)(.)
- D) (-)(...)

Arabasız yolları( ) susuz nehirleri ve ağaçsız dağları olan yer neresidir( )

7. Bu cümlede ayrıçla gösterilen yerlere sırasıyla aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri getirilmelidir?

- A) (,) (?)
- B) (,) (...)
- C) (!) (.)
- D) (:) (?)

5. SINIF

Kavram Haritaları

TÜRKÇE ÖĞRETMENLERİ AİLESİ

TÜRKÇE ÖĞRETMENLERİ PLATFORMU

Noktalama İşaretleri -I

Soru İşareti

+ Soru anlamı taşıyan ifadelerin sonuna gelir:

Mehtap da bizimle gelecek mi?

+ Bilinmeyen, kesin olmayan veya şüpheyle karşılanan yer, tarih vb. durumlar için kullanılır:

Yunus Emre (1240 ?-1320),
(Doğum yeri: ?) vb.

Ünlem İşareti

+ Sevinç, kıvanç, acı, korku, şaşma gibi duyguları anlatan cümle veya ibarelerin sonuna konur:

Eyvah! Otobüsü kaçırdım.

+ Alay, kinaye veya küçümseme anlamı kazandırılmak istenen sözden hemen sonra yay ayrıç içinde ünlem işareti kullanılır:

Adam,akıllı (!)
olduğunu söylüyor.

Nokta

+ Bitmiş cümlelerin sonuna konur.

+ Bazı kısaltmaların sonuna konur:

Dr.,Doç,

+ Saat ve tarihlerin yazımında kullanılır:

19.03.1903 saat 19.03.

+ Sıralama bildiren sayıların sonuna konur:

2. , 16.yüzyıl...

Noktalı Virgül

+ Cümle içinde virgüllerle ayrılmış tür veya takımları birbirinden ayırmak için konur:

Manavdan elma, armut, çilek;
kasaptan et, tavuk, ciğer aldım.

+ Ögeleri arasında virgül bulunan sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için konur:

At ölü, meydana kalır;
yiğit ölü, şan kalır.

Virgül

+ Eş görevli kelime ve kelime gruplarının arasına konur:

Defterimi,kitabı,kalemimi aldım.

+ Sıralı cümleleri ayırmak için kullanılır:

Geldi,gördüm,yendim.

+ Anlam karmaşasını ortadan kaldırmak için kullanılır:

Yaşlı,adama baktı.

+ Arasöz ve ara cümleleri ayırmak için kullanılır:

Ali, arkadaşım, bugün
geç gelecekti.

Noktalama İşaretleri -2

Üç Nokta

- + Herhangi bir sebeple bitirilmemiş eksiltili cümlelerden sonra kullanılır:

Sen yanımda olsan...

- + Herhangi bir sebeple söylenmek istenmeyen ya da söylenmesi kaba sözcüklerin yerine kullanılır.

İki Nokta

- + Kendisiyle ilgili örnek verilecek cümlelerin sonuna konur:

Meyveler: ananas, kivi ve mango.

- + Kendisiyle ilgili açıklama verilecek cümlelerin sonuna konur:

Kendimi takdim edeyim:
Meclis kâtiplerindenim.

Kesme İşareti

- + Özel adlara getirilen iyelik, durum ve bildirme ekleri kesme işaretiyle ayrılır:

Kurtuluş Savaşı'nı,
Çanakkale Boğazı'nın...

- + Kısaltmalara getirilen ekleri ayırmak için konur:

TBMM'nin, TDK'nin,
BM'de, ABD'de, TV'ye.

Tırnak İşareti

- + Başka bir kimseden veya yazıdan olduğu gibi aktarılan sözler tırnak içine alınır:

"Bayrakları bayrak yapan üstündeki kandır. /
Toprak eğer uğruna ölen varsa vatandır."

- + Cümle içerisinde kitapların ve yazıların adları ve başlıkları tırnak içine alınır:

Yahya Kemal'in bazı şiirleri
"Kendi Gök Kubbemiz"
adı altında çıktı.

Kısa Çizgi

- + Satıra sığmayan kelimeler bölünürken satır sonuna konur:

Çok beledik, ama
sonunda köyümüze de öğ-
retmen geldi.

- + Ara sözleri ve ara cümleleri ayırmak için kullanılır:

Küçük sürünü -dört inekle birkaç koyun-
köye giren yolun ağzında durdurdu.

